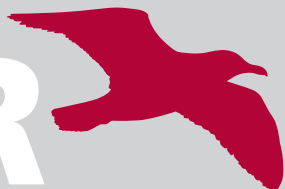

KLAR

Den nye voksenopplæringsloven har gitt oss nye regler for godkjenning av kurs

FERDIG

Denne brosjyren forteller deg hvilke regler som gjelder, og hjelper deg i gang

GA

VOFO

VOKSENOPPLÆRINGSFORBUNDET
STUDIEFORBUNDENES INTERESSEORGANISASJON

Aftenskolen Høyres Studieforbund Høyres Hovedorganisasjon Høyres Studenterforbund Senior Hø Bibliotekarforbundet Den norske kirkes presteforening Den norske legeforening Den norske tannlege ceutiske Forening NITO - Norges ingeniør- og teknologorganisasjon Norges Juristforbund Norges Komr bund Norsk Fysioterapeutforbund Naturviterforbundet Norsk Psykologforening Norsk Sykepleier Siviløkonomene Tekna - Teknisk-naturvitenskapelig forening Universitet - og Høyskoleutdannedes Forb Rus- og Sosialpolitiske Forbund Arbeidernes Ungdomsfylking Det norske Arbeiderparti EL - IT Forb vernepleiere Folkets Hus Landsforbund Forbundet for Ledelse og Teknikk Foreningen Norges Døvblind Arbeidere Landsorganisasjonen i Norge LO-Stat Musikernes fellesorganisasjon Norges Handikapforb mandsforbund Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund Norsk Folkehjelp Norsk Jernbaneforbund Norsk nikasjonsforbund Norsk Sjømannsforbund Norsk Tjenestemannslag Norsk Transportarbeiderforbund No Gartnerhallen Geno Gjensidige Forsikring HOFF Norske Potetindustrier Honningcentralen Landkreditt Skogeierforbund Norsk Landbruksrådgivning Norsk Sau- og Geit Norske Felleskjøp Norsvin Nortura Fortidsminneforeningen HATS (Kompetansesenter for revy og teater) Kringkastingsringen Landsforbu torie Landslaget lokallhistorie i skolen Noregs Mållag Noregs Ungdomslag Norges Husflidslag Norges M Norsk Forening for Kulturhistorisk Sverdfekting Norsk Kulturarv Norsk Målungdom Norsk Quilteforbu Folkeforbund Seniordans Norge Vestlandske Teatersenter Vestnorsk kulturakademi **Frikirkelig studie** Det Norske Baptistsamfunn Det Norske Misjonsforbund Fredsfyrsten Frelsesarmeens Studieforbund Jo House Maran Ata Norge Menigheten Karisma Senters Studieråd Metodistkirken Navigatørene NHH Nor Stiftelsen Kraft Studentforeningen Navigatørene Ungdom i Oppdrags Studieråd **Funksjonshemme** Parese Foreningen Dysleksiforbundet i Norge Foreningen for arm- og benprotesebrukere, MOMENTUM Foreningen for Søvn sykdommer Hørselshemmedes Landsforbund Landsforeningen for Hjerte- og Lung Landsforeningen for Overvektige Landsforeningen for pårørende innen Psykiatri Landsforeningen fo bundet for Utviklingshemmede og Pårørende Marfanforeningen Mental Helse Norge Morbus Addiso bund Norges Diabetesforbund Norges Døveforbund Norges Fibromyalgi Forbund Norges Migreneforbu Norsk Dystoniforening Norsk Epilepsiforbund Norsk Forbund for Svaksynte Norsk forening for Ehler Da Forening for Stomi- og Reservoaropererte Norsk interesseforening for Stamme Norsk Lymfødemforenin Ryggforeningen i Norge Ryggmargsbrokk- og hydrocephalusforeningen Rådgivning om Spiseforstyrrels Norges Ake-, Bob- og Skeletonforbund Norges Amerikanske idretters Forbund Norges Badminton Forb bund Norges Bokseforbund Norges Bordtennisforbund Norges Bowlingforbund Norges Bryteforbu Norges Cycleforbund Norges Danseforbund Norges Dykkeforbund Norges Fekteforbund Norges Fotba tikk- og Turnforbund Norges Hundekjørerforbund Norges Håndballforbund Norges Ishockeyforbund Norges Luftsportsforbund Norges Motorsportsforbund Norges Orienteringsforbund Norges Padleforb forbund Norges Skiskytterforbund Norges Skytterforbund Norges Skøyteforbund Norges Snowboard Norges Styrkeløftforbund Norges Svømmeforbund Norges Tennisforbund Norges Triathlonforbund N **Kristelig Folkepartis Studieforbund** Kristelig Folkeparti KrF Kvinner Kristelig Folkepartis Ungdom M Israelmisjon Den norske kirkes menigheter Den Norske Kirkes Kateketforening Det Evangelisk-lutherske Vegårdshei Indremisjonsforbundet KA - Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon Kia - Kristent Arbeid Blant Blinde og svaksynte Norges KFUK/KFUM Norges KFUK/KFUM speidere Norges Kristelige Normisjon Norsk Luthersk Misjonssamband Norsk Misjon i øst Det Norske Bibelselskap Sjømannskirken ningen Musikk fra livets begynnelse Foreningen Norske Kordirigenter Korpsnett Norge Landsforbunde og Ungdomskorforbund Norges Kirkesangforbund Norsk country musikk forbund Norsk Festivalsange dolin- og Balalaikaorkesterforbund Norsk Munnsspillforum Norsk Rockforbund Norsk Sangerforbund Landsforbund Rytmask Musikkforum Ung Kirkesang **Samisk Studieutvalg** Norske Samers Riksforbund S **Studieforbund** Senterkvinnene Senterpartiet Senterungdommen **Studie- og opplysningsforbunde** ing Blandakoret Nordaførr Camphillbevegelsen Change the World Kunstsolen på Rotvoll Foreningen Norden Norge Gardsopplevelser Hadeland Interkommunale Korforening Helseforum for Kvinner Holist Oslo ø Koret Rause Røster Landsforeningen for Lesbisk og Homofil frigjøring Landsorganisasjonen for gardsost Norsk Kvinnesaksforening Norsk Seterkultur Om Så Kor OIKOS - Økologisk Landslag Permaku teater Sandnes og Jæren Sosialistiske Kor Sangkoret Villvin Sareptas Krukke Sosialistisk Kor i Oslo Sosia VSOB Lilleaker **Studieforbundet Folkeuniversitetet** Acem Studieorganisasjon ANSA - Association of for norskundervisning Maskinentreprenørenes forbund Nasjonalforeningen for folkehelsen Norges He forbund Norsk Radio Rele Liga Norske Kunstforeningers Landsforbund Norske Kvinners Sanitetsforening Adopsjonsforum Afghanistankomiteen i Norge Aleneforeldreforeningen CISV Norges Internasjonale b asylsøker og flyktningeorganisasjon i Norge Det Hvite Bånd Det Norske Totalavholdsselskap DNTs Ba Folkeakademienes Landsforbund Forbundet Mot Rusgift Foreningen for kunstterapi Foreningen Frika gruppa for Kvinner med spiseforstyrrelser Interesseorganisasjon for iranske flyktninger i Norge Interna gruppa Ottar Landsforbundet Mot Stoffmisbruk Landslaget for Offentlige Pensjonister Landsforbunde Libra Helse - og Kostholdsorganisasjon Miljøpartiet De Grønne Motorførerernes Avholdsforbund Motor unistiske Parti Norges Kvinne- og Familieforbund Norges Sosiale Forum Norsk Helse og Avholdsfor Terapi Norsk Forening for psykosyteseterapeuter Norsk Fosterhjemsforening Norsk Fredssenter Norsk Partiet Rødt PRESS Revolusjon! Rusfri Oppvekst Rød Ungdom SOS Rasisme Tamil Development Netw **Studieforbundet natur og miljø** 4H Norge Den Norske Turistforening Det norske hageselskap Hest Fisker-forbund Norges Kaninavlslforbund Norges Naturvernforbund Norges sopp- og nyttevekstforbu Norsk Ornitologisk Forening Norsk Roseforening **Venstres Opplysnings- og Studieforbund** Norges

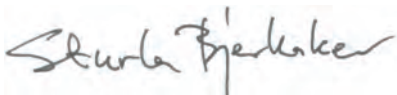
LEDER

Studieforbundene er viktige for voksne som vil lære!

VOFO er studieforbundenes interesseorganisasjon i Norge. Vi mener voksnes læring er viktig! Kurs, studieringer og andre lærings-tilbud som gis av frivillige organisasjoner og studieforbund er en viktig del av sivilsamfunnet. Det er et viktig supplement, og ofte et nødvendig alternativ til den læringen som tilbys i skoler og på andre formelle arenaer. Studieforbundene og deres kurs utgjør en viktig brikke for den norske almenndannelsen. En viktig faktor for at folk skal utvikle seg til å bli aktive samfunnsborgere. Viktig for kulturen. Og et viktig element i demokratiet.

I 1976 fikk Norge verdens første Lov om voksenopplæring. Den hadde stor betydning for studieforbundene og lærelystne voksne, men etter 30 år var det på høy tid med fornyelse. VOFO har vært pådriver for å få en ny voksenopplæringslov. En lov som er mer i tida. Som gjør det mulig å supplere de tradisjonelle læringsmetodene med elektronisk kommunikasjon. Som setter kvalitet foran kvantitet. Som stiller større krav til innhold og mindre krav til antall timer enn den gamle loven gjorde. Nå har vi fått den loven, og nå skal den brukes.

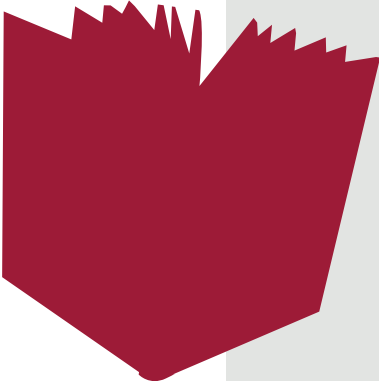
VOFO jobber for sterke og synlige studieforbund i hele landet. VOFO vil at voksnes læring skal få den statusen den fortjener. Uavhengig av sektor og forkunnskaper. Skal kunnskapsnasjonen leve videre, er vi avhengige av livslang læring.

Sturla Bjerkaker
Generalsekretær VOFO

INNHold

Innledning	5
Hva er målet?	7
Hva gjør et studieforbund til et studieforbund?	9
Hva skal til for å få støtte til et kurs?	10
Hva kreves av studieplan og kursdokumentasjon	11
Hvordan kan vi bruke elektronisk kommunikasjon?	13
Hvem får tilskudd og til hva?	15
Hvem har rett til gratis bruk av undervisningslokaler?	16
Liste over studieforbund	17
Hva er anneledes for samiske og politiske studieforbund?	18
Ordliste	18

Allting
er lett,
bare man
kan det

KLAR

Den nye voksenopplæringsloven åpner nye muligheter for studieforbund og frivillige organisasjoner.

I denne brosjyren får du oversikt over rettigheter, plikter og muligheter som følger med den nye voksenopplæringsloven, og som gjør at kurs blir godkjent og tilskudd kan utbetales. Vi håper at så mange kurs som mulig følger den enkle oppskriften – blir godkjent – får støtte – og rapporterer, slik at de teller med i statistikken. Alle fortjener å få tilskudd til sin kursvirksomhet, og så mange som mulig bør få vite hvor mye opplæring som faktisk foregår!

Brosjyren er laget av VOFO med tilskudd fra Kunnskapsdepartementet.

FERDIG

Denne brosjyren er laget for deg som skal arrangere kurs med økonomisk støtte fra studieforbund, og for deg som jobber med oppfølging av studieforbund i kommune eller fylkeskommune, eller med utleie av undervisningslokaler.

GÅ!

Vi håper du finner svar på det du lurer på, og at du kan bruke denne brosjyren som oppslagsverk når du står fast. Vi har også lagt inn lenker til nettsider der du kan lese mer, og laget plass slik at du kan gjøre egne notater underveis. Lykke til!

"Kan du være så snill
og fortelle meg hvilken vei
jeg bør gå herfra," sa Alice.

"Det kommer an på hvor du vil,"
sa katten.

"Det spiller ingen rolle," sa Alice

"Da spiller det heller ingen rolle
hvor du går," sa katten.

MÅLET MED VOKSENOPPLÆRINGSLOVEN

Målet med voksenopplæringsloven er å gi alle tilgang til kunnskap og kompetanse. For å få til det, er det nødvendig med et mangfold av tilbud. Denne loven gir derfor rettigheter til organisasjoner og andre som arrangerer kurs som ikke er en del av det formelle utdanningstilbudet.

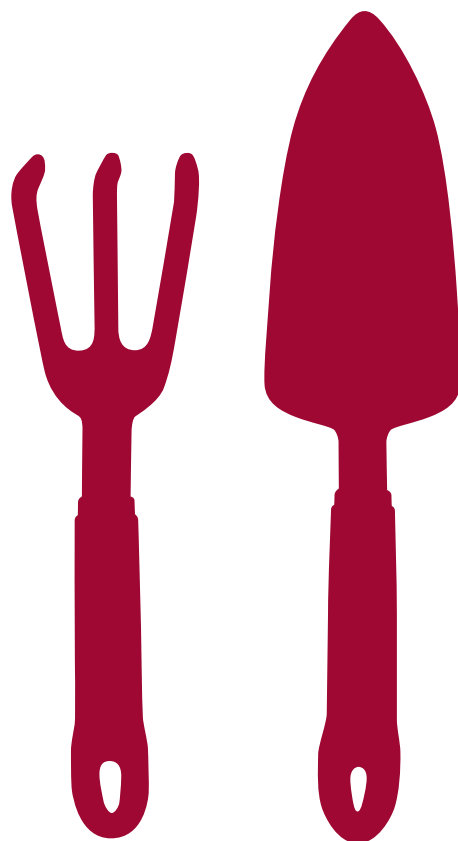
I formålsparagrafen står det: Formålet med voksenopplæringsloven er å fremme livslang læring ved å legge til rette for organiserte læringsaktiviteter ved siden av det formelle utdannings-systemet.

Loven skal bidra til motivasjon og tilgang til kunnskap og kompetanse for alle, og slik fremme den enkeltes utvikling og møte behovene i samfunns- og arbeidslivet.

Voksenopplæringsloven gjelder både for studieforbund, nettskoler og "6A-skoler"*. Denne brosjyren dreier seg bare om studieforbund og tilhørende aktivitet.

* Forklares i ordlista side 18

Ut fra formålsparagrafen er det laget seks overordnede mål for studieforbundenes opplæringsaktivitet. Disse seks punktene beskriver det som er studieforbundenes og organisasjonenes samfunnsoppdrag.

Kan ditt kurs knyttes til et av disse målene?

Å bidra til å vedlikeholde og styrke demokratiet og legge grunnlag for bærekraftig utvikling ved å engasjere og utvikle aktive medborgere.

Å gjøre det mulig for mennesker å påvirke egen livssituasjon.

Å bekjempe utstøting og bidra til inkludering.

Å bidra til motivasjon og tilgang til kunnskap og kompetanse for alle og slik møte behov i et samfunn og arbeidsliv i stadig endring.

Å styrke kulturelt mangfold og øke deltagelse i kulturlivet.

Å være en selvstendig arena for læring og et supplement til offentlige utdanningstilbud for voksne.

DET DU HAR
INNE I HODET
DITT KAN
INGEN TA
FRA DEG
DET DU HAR
I LOMMENE
KAN BLI
STJÅLET

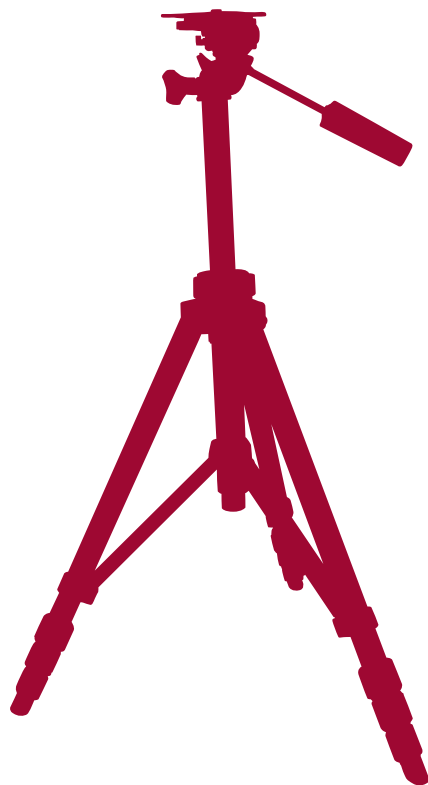

HVA GJØR ET STUDIEFORBUND TIL ET STUDIEFORBUND?

Et studieforbund er en organisasjon som driver med opplæring og/eller tilrettelegging for opplæring. De fleste frivillige organisasjoner er medlem i et studieforbund, og får tilskudd til kursaktivitetene sine derfra.

Hva gjør studieforbundet?

Studieforbundet er ansvarlig for alle kursene de utbetaler støtte til. Det betyr at de skal godkjenne studieplanen til kurset før det settes i gang. Logoen til studieforbundet skal brukes i invitasjonen til kurset, og på kursbeviset. Det er også studieforbundet som utbetaler tilskudd når fremmøtelista/rapporten er levert. Studieforbundet hjelper kursarrangører ved for eksempel å svare på spørsmål, produsere kursmateriell, veilede og gi råd.

Loven krever dette av et studieforbund:

- At det har minst to medlemsorganisasjoner.
- At det har "studieforbund" i navnet sitt.
- At det er demokratisk oppbygd.
- At det har opplæring som hovedformål.
- At det har et ideelt formål.
- At det har aktivitet i minst 15 fylker.
- At det har minst ett organisasjonsnivå i tillegg til sentralleddet.
- At det har rapportert minst 40 000 kurstimer i gjennomsnitt de siste to årene.

Her er det unntak for politiske og samiske studieforbund, les mer om dette på side 18.

Mange studieforbund har annen virksomhet i tillegg til den som er omtalt i denne loven. Dette kan være for eksempel opplæring på oppdrag for fylkeskommuner, kommuner og NAV, basiskompetanseprosjekter i samarbeid med bedrifter eller fagskoletilbud.

HVA SKAL TIL FOR Å FÅ STØTTE TIL ET KURS?

Offentlig kjent betyr for eksempel at det er lagt ut invitasjon til kurset på hjemmesiden til den organisasjonen eller det lokallaget som arrangerer, hengt opp plakater, eller satt inn annonse i avisa. Det er viktig at det står hvilket studieforbund kursarrangøren tilhører.

Det som skal til for at ditt kurs skal få voksenopp-
læringsmidler, er at det oppfyller kravene i loven.
Hvor mye penger du kan få i tilskudd til ditt kurs
finner du ut hos ditt studieforbund.

Her er en sjekkliste:

Arrangøren må være et studieforbund eller en organisasjon som er medlem i et studieforbund.

Studieplanen må være godkjent før kurset starter.
Les mer om studieplan på side 11.

Kurset skal være offentlig kjent og åpent for alle.

Kurset må ha en varighet på minst 8 kurstimer.

Alle deltakere skal ha dokumentasjon på gjennomført kurs.

Deltakerne som skal stå på fremmøtelista/rapporteringsskjemaet* må minst fylle 14 år i kursåret.

Hver deltaker må delta på minst 3/4 av kurstimene.*

Kurset må rapporteres ved å sende inn fremmøteliste.

Alle kurs som følger kriteriene har rett til tilskudd.
Kontakt ditt studieforbund for informasjon om satser
og praktiske rutiner.

* Forklares i ordlista side 18

Åpent for alle er ikke til hinder for at et kurs primært retter seg mot bestemte målgrupper. Kurs som har medlemmer og tillitsvalgte i studieforbundene og deres medlemsorganisasjoner som sin primære målgruppe, tilfredsstiller kravet om at kurs skal være åpne for alle. Dersom det er begrunnet ut fra pedagogiske hensyn, kan det også stilles krav til forkunnskaper hos deltakerne.

Kurset kan bestå av en kombinasjon av fysiske samlinger og elektronisk kommunikasjon. Les mer om dette på side 13.

HVA KREVES AV STUDIEPLAN OG KURSDOKUMENTASJON?

En studieplan er rammeverket for et kurs. En studieplan skal alltid være godkjent før kurset startes opp. Alle studieforbund og mange organisasjoner har laget studieplaner som er klare til bruk. Du kan benytte en slik ferdig plan, eller lage din egen som du får godkjent. Dette finner du informasjon om hos ditt studieforbund.

Studieplanen må inneholde:

Læringsmål:
Hva skal opplæringen føre til?

Målgruppe(r):
Hvem er kurset laget for?

Innhold:
Hva skal læres på dette kurset?

Læringsressurser:
Hvem skal bidra til læringsprosessen, skal det brukes lærer?

Metoder:
Skal det være studiering, forelesning, gruppearbeid og/eller elektronisk kommunikasjon?

Varighet:
Hvor mange timer og samlinger skal kurset bestå av?

En studieplan-mal og eksempler på studieplaner finner du på www.vofo.no/kvalitetsweb/studieplan.

Det er studieforbundet du tilhører som godkjenner studieplanene, men noen delegerer den praktiske jobben til medlemsorganisasjonene sine. Ta kontakt med studieforbundet ditt eller medlemsorganisasjonen din hvis du lurer på hvor du skal sende inn studieplanen, eller hvis du trenger hjelp til å lage den.

Kursdokumentasjon

Du som arrangerer kurs er pålagt å gi kursdeltakerne dokumentasjon på gjennomført kurs, altså et kursbevis. På kursbeviset skal det stå hvilket studieforbund som er ansvarlig for kurset. Dokumentasjonen skal være tett knyttet til studieplanen og de læringsmålene som fremgår av den. I KAS*, studieforbundenes kurs- og administrasjonssystem, vil modulene studieplan og kursdokumentasjon være koblet sammen, slik at det er enkelt å skrive ut kursbevis.

* Forklares i ordlista side 18

Bare

bok

gjør

ingen

klok

HVORDAN KAN VI BRUKE ELEKTRONISK KOMMUNIKASJON

Med de nye reglene godkjennes både kurs som består av bare fysiske møter og kurs som har kombinasjon av fysiske møter og elektronisk kommunikasjon. Hvis du vil bruke elektronisk kommunikasjon som en del av et kurs, beskriver du dette i studieplanen under metoder.

Hvilke krav stilles til den elektroniske kommunikasjonen?

En kanal eller plattform kan være for eksempel Skype, MSN, Ning, En lukket facebookgruppe, It's Learning, chat, eller en annen direkte kommunikasjonsmulighet.

Deltakerne må være tilstede samtidig på samme kanal eller plattform.

Inntil halvparten av timene på kurset kan bestå av elektronisk kommunikasjon.

Rene nettkurs blir ikke godkjent etter voksenopplæringsloven. Tiden på nett teller like mye som tiden i fysiske møter.
1 time = 1 time.

**SYNES DU
KUNNSKAP
ER DYRT?**

**PRØV
UVITENHET**

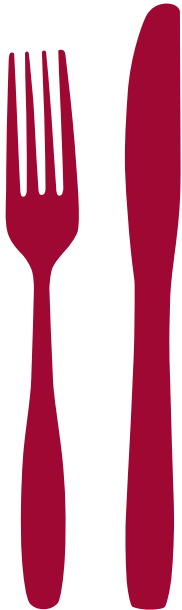

HVEM FÅR TILSKUDD OG TIL HVA?

Statlige tilskudd til studieforbund og kursaktivitet er delt inn i tre ulike deler.
Grunntilskudd, opplæringstilskudd og tilretteleggingstilskudd.*
I tillegg gir de fleste fylkeskommuner og mange kommuner tilskudd til studieforbundene.

* Forklares i ordlista side 18

Opplæringstilskuddet gis til alle kurs som følger oppskriften i denne brosjyren.
Grunnlaget for hvor mye som utbetales er hvor mange timer kurset varer, men noen studieforbund har også et fast tilskuddsbeløp. Satsene varierer mellom studieforbundene, så ta kontakt med ditt studieforbund for detaljer.

Tilretteleggingstilskuddet skal brukes til å fjerne hindringer for deltaking i opplæring. Dersom noen av deltakerne på kurset ditt krever tilrettelegging som gir merkostnader til arrangøren, kan du søke om tilretteleggingstilskudd i tillegg til opplæringstilskudd, for å dekke slike utgifter. Ta kontakt med ditt studieforbund hvis du har spørsmål om tilretteleggingstilskudd.

.....
.....
.....

Noen eksempler på hva slags ekstrakostnader tilretteleggingstilskuddet kan dekke:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Tilrettelegging for universell utforming der lokalene ikke innfrir kravene.
Utgifter til hjelpeledere, assistenter eller annet påkrevet ekstrapersonell.
Reise/oppholdskostnader for ledsager.
Innkjøp eller leie av spesialtilpassede læremidler eller utstyr, eller tilpasning av eksisterende utstyr.
Ekstra veilednings-, planleggings- og oppfølgingsarbeid for deltakere som har behov for dette.
Ekstra motivasjons- og informasjonsarbeid.

.....
.....
.....
.....

Grunntilskuddet gis til studieforbundenes sentralorganisasjoner, og skal benyttes til medarbeideropplæring, administrasjon og pedagogisk utviklingsarbeid.

HVEM HAR RETT TIL GRATIS BRUK AV UNDERVISNINGSLOKALER?

Alle som arrangerer kurs som er godkjent etter voksenopplæringsloven, har rett til gratis bruk av offentlige undervisningslokaler.

Dette gjelder:

- Undervisningslokaler som er egnet til voksenopp-læring
- Tidspunkter der lokalene ikke brukes av det offentlige selv til undervisningsformål
- På hverdager i undervisningsåret fram til kl 21.00. For utlån ut over dette må det treffes særskilt avtale med lokaleier
- Både lys, varme, renhold, tilsyn og bruk av utstyr i lokalene skal være gratis
- Lokaleier oppfordres til å lage en samlet utlånsplan for lokalene

Med utstyr menes verktøy, maskiner, redskaper og utstyr som ikke er forbruksmateriell. Eksempler på dette kan være kjøkkenutstyr, symaskiner, høvelbenker, datamaskiner og internettilgang.

Dette er viktig:

- Etter bruk skal lokaler og utstyr være i samme stand som ved overtakelsen
- Ved utlån av spesialrom/skoleverksteder må det avtales hensiktsmessige kontrollordninger
- Du som kursarrangør er økonomisk ansvarlig for skader som måtte oppstå vedrørende utstyr og materiell
- Du som kursarrangør skal sørge for at kursdeltagerne blir kjent med gjeldende bestemmelser for bruk av lokaler og utstyr

[illegible]

LISTE OVER STUDIEFORBUND

**Aftenskolen Høyres
Studieforbund (HS)**
aftenskolen@aftenskolen.no
www.aftenskolen.no

**Akademisk Studieforbund
(AKS)**
aks@aks.as
www.aks.as

AOF Norge
aofnorge@aof.no
www.aof.no

**Bygdefolkets Studieforbund
(BSF)**
post@bsfstudie.no
www.bsfstudie.no

Folkekulturforbundet (FKF)
post@folkekultur.no
www.folkekultur.no

**Frikirkelig studieforbund
(FSF)**
fsf@frikirkelig.no
www.frikirkelig.no

**Funksjonshemmedes
Studieforbund (FS)**
fs@funkis.no
www.funkis.no

Idrettens Studieforbund
ISF@nif.idrett.no
www.idrettskurs.no

**Kristelig Folkepartis
Studieforbund (KrFS)**
uostbye@krf.no
www.krf.no

**Norsk Kristelig Studieråd
(NKrs)**
post@nkrs.no
www.nkrs.no

Musikkens studieforbund
msf@musikk.no
www.musikkensstudie-
forbund.no

Samisk Studieutvalg (SOL)
sol@nsr.no
www.nsr.no/website.
aspx?displayid=1382

**Senterpartiets
Studieforbund (SpS)**
sps@senterpartiet.no
www.senterpartiet.no/sps

**Sjøsamisk Studieforbund
(SSF)**
post@sjosamene.no
www.sjosamene.no

**Sosialistisk Venstrepartis
Studieforbund (SVSF)**
post@svsf.no
www.svsf.no

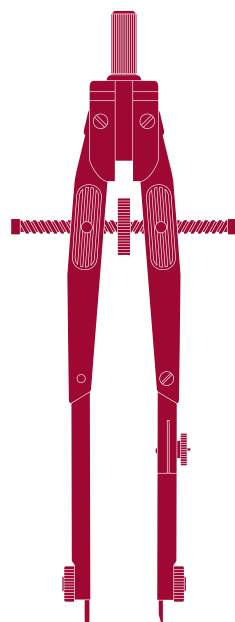
**Studieforbundet Solidaritet
(SO)**
solokalt@gmail.com
www.studieforbundetso.no

**Studieforbundet
Folkeuniversitetet (FU)**
info@fu.no
www.fu.no

**Populus-studieforbundet
folkeopplysning**
janh@populus.no
http://www.populus.no/

**Studieforbundet natur og
miljø (N&M)**
finn@naturogmiljo.no
www.naturogmiljo.no

**Venstres Opplysnings- og
Studieforbund (VO)**
astrid.sollid@venstre.no
www.venstre.no/vo

Et samisk studieforbund er et studieforbund av og blant samer. De studieforbundene som er godkjent som samiske studieforbund forholder seg til akkurat de samme reglene som andre studieforbund, men med noen unntak:

- Samiske studieforbund trenger ikke å ha virksomhet i hele landet. De må likevel ha en regional organisasjonsforankring i de fylkene der de har virksomhet

- Læringsaktiviteten i samiske studieforbund må utgjøre minst 2 000 timer i gjennomsnitt de siste to årene (mot 40 000 timer i andre studieforbund)

- Et samisk studieforbund må ha minimum én medlemsorganisasjon

Politiske partiers studieforbund er studieforbund der medlemsorganisasjonene er tilknyttet et politisk parti, og som har som formål å tilby organisert læring som er relevant i forhold til partiets program og virksomhet. De studieforbundene som er godkjent som politiske partiers studieforbund forholder seg til akkurat de samme reglene som andre studieforbund, men med ett viktig unntak:

- Læringsaktiviteten i et politisk partis studieforbund, må utgjøre minst 2 000 timer i gjennomsnitt de siste to årene (mot 40 000 timer i andre studieforbund)

Kurstime - en kurstime varer i 60 minutter, og kan inneholde inntil 15 minutter pause. Det er tillatt å ha to timer kurs i ett og så 30 minutter pause, men det kan ikke registreres mer enn 1 kurstime per klokke-time.

Tilretteleggingstilskudd er oppfølgeren til det som het § 24-tilskudd eller tilskudd til særlige målgrupper i den gamle voksenopplæringsloven.

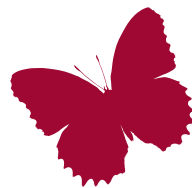
6A Skoler - kapittel 4 i voksenopplæringsloven regulerer de tidligere kap. 6A skolene fra privatskoleloven. Kapittel 4 er plassert i voksenopplæringsloven av rent lovtekniske grunner, og kapitlet her dermed ingen sammenheng med resten av loven.

Nettskole er det nye navnet på det som tidligere ble kalt Fjernundervisningsinstitusjoner. Dette er den moderne videreføringen av de opprinnelige brevskolene og korrespondanseskolene. Fellesorganisasjonen for nettskolene heter NFF www.nade-nff.no.

Kursrapportering innebærer å rapportere at et kurs er gjennomført og avsluttet. Hvert studieforbund har sine rutiner for dette, men for alle gjelder det at en skal levere inn en fremmøteliste.

Fremmøteliste - alle kurs/studietiltak skal dokumenteres med fremmøtelister som viser møtedatoer og deltagerens navn, fødselsår og bostedsadresse. Fremmøtelisten skal underskrives av kursleder og oppbevares i 10 år.

KAS er en forkortelse for Kurs og Administrasjonssystem. Et slikt system utvikles av VOFO og skal være i drift for alle studieforbund og medlemsorganisasjoner som ønsker det, fra 2012. Systemet skal gjøre det enkelt å søke, registrere og rapportere kurs ved å logge seg inn på en internettside.

yres Landsforbund Unge Høyres Landsforbund **Akademisk Studieforbund** Arkitektenes Fagforbund
forening Den norske veterinærforening Krigsskoleutdannede Offiserers Landsforening Norges Farma-
munerevisorforbund Norges Interne Revisorers Forening Norsk Ergoterapeutforbund Norsk forskerfor-
bund Politiets Fellesforbund Samfunnsviternes fagforening Samfunnsøkonomenes fagforening
und Utdanningsforbundet **AOF Norge** Arbeiderbevegelsens Presseforbund AEF - Arbeiderbevegelsens
undet Fagforbundet Fellesforbundet Fellesorganisasjonen for barnevernpedagoger, sosionomer og
le Framfylkingen - LOs barne- og familieorganisasjon Handel og Kontor i Norge Industri Energi Kristne
und Norges Handikapforbunds Ungdom Norges Offisersforbund Norges Velforbund Norsk Arbeids-
Lokomotivmannsforbund Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund Norsk Post- og Kommu-
rske Idrettsutøveres Sentralorganisasjon - NISO Skolenes landsforbund **Bygdefolkets Studieforbund**
oank Norges Bygdekvinnelag Norges Bondelag Norges Bygdeungdomslag Norges Pelsdyrslag Norges
NE TYR Norsk kjøttfeavslag **Folkekulturforbundet** Båtlaget Braute DIS - Norge Forbundet KYSTEN
ndet av Motorhistoriske Kjøretøyklubber LUFS - Landslaget for nærmiljøskolen Landslaget for lokalhis-
Museumsforbund Norsk Amatørteaterforbund Norske Kveners Forbund Norsk Forening for Fartøyvern
d Norsk Selskap For Fotografi Organisasjon for Scenekjempere i Norge Rosegården Teaterhus Samenes
forbund Credokirken Studieråd De Frie Evangeliske Forsamlinger Den Nordisk Katolske Kirke i Norge
svakirkens Studieråd Kirken av Guds Nåde Studieråd Kristent Fellesskap Bergens Studieforbund Mercy
rges Kristne Råd Norges Unge Katolikker Pinsevennenes Studieråd Sentermenigheten i Asker Studieråd
des Studieforbund ADHD-foreningen Afasiforbundet i Norge Autismeforeningen i Norge Cerebra
M Foreningen for Hjertesyke Barn Foreningen for Kroniske Smertepasienter Foreningen for Muskelsyke
esyke Landsforeningen for Huntingtons Sykdom Landsforeningen for Nyrepasienter og Transplanterte
r Trafikkskadde i Norge Landsforbundet for kombinert Syns- og Hørselhemmede/Døvblinde Landsfor-
ns Forening Multipel Sklerose Forbundet i Norge Norges Astma- og Allergiforbund Norges Blindefor-
und Norges Myalgisk Encefalopati Forening Norges Parkinsonforbund Norsk Cøliakiforenings Ungdom
nlos Syndrom Norsk Forening for Nevrofibromatose Norsk Forening for Osteogenesis Imperfecta Norsk
g Norsk Psoriasisforbund Norsk Revmatikerforbund Norsk Thyreoideaforbund Norsk Tourette Forening
ser Støtteforeningen for Kreftsyke Barn Ungdomsgruppa i Kreftforeningen **Idrettens Studieforbund**
und Norges Bandyforbund Norges Basketballforbund Norges Bedriftsidrettsforbund Norges Biljardfor-
d Norges Bueskytterforbund Norges Castingforbund Norges Cricketforbund Norges Curlingforbund
allforbund Norges Fleridrettsforbund Norges Fri-idrettsforbund Norges Golfforbund Norges Gymnas-
Norges Judoforbund Norges Kampsportforbund Norges Kickboxing Forbund Norges Klatreforbund
und Norges Roforbund Norges Rugbyforbund Norges Rytterforbund Norges Seilforbund Norges Ski-
dforbund Norges Softball og Baseball Forbund Norges Squashforbund Norges Studentidrettsforbund
Norges Vannskiforbund og Wakeboard Forbund Norges Vektløfterforbund Norges Volleyballforbund
Norsk Kristelig Studieråd Areopagos Blå Kors i Norge Den Evangelisk Lutherske Frikirke Den Norske
Kirkesamfunn Det norske Diakonforbund Det Norske Misjonsselskap Doulus-nettverket Guds menighet
interkulturelt arbeid Kirkelig pedagogisk senter Kirkens SOS i Norge Kristen Idrettskontakt Kristent
Folkehøgskolelag Norges Kristelige Student- og Skoleungdomslag Norges Kristelige Studentforbund
n Stiftelsen Oase **Musikkens studieforbund** AKKS Norge bandORG De unges Orkesterforbund Foret-
t Dissimilis Landslaget for Spelemenn Musikk i Skolen Musikkens Venners Landsforbund Norges Barne-
rforbund Norsk forening for musikkterapi Norsk jazzforum Norsk Kammermusikkforbund Norsk Man-
l Norsk sangerforum Norsk Viseforum Norske Symfoniorkestres Landsforbund Norske Trekkspilleres
Njøsamisk Studieforbund Kystfolkets Studieorganisasjon Urfolkets studieorganisasjon **Senterpartiets**
et SO Alta Sangvirkelag Art of Living Ang Passang Bevegelsen for Sosialisme Biologisk dynamisk foren-
n for livsveiledning og selvutvikling Norske økosamfunn Fritt Helsevalg Forum ny skole Fosnafolk Fritt
isk forbund Hypatia International Kvinneliga for Fred og Frihet Innvandrernes Landsorganisasjon Koret
r Romanifolket Mixdur Nettverkskreditt BA Norsk Forbund for Helsepedagogikk og Sosialterapi Norsk
lturforeningen Radio Nova RadiOrakel Raudt Kor på Stord Rødstrupa Samorganisasjonen for film og
alistisk Ungdom Sosialistisk Venstreparti Sarpjazz Vestkanten Sosialistiske Kor Vincent Lunges Institutt
Norwegian Students Abroad Ensliges Landsforbund Finansforbundet Human-Etisk Forbund Landslaget
elsedansforbund Norges Korforbund Norges Musikkorps Forbund Norges Røde Kors Norsk Filmklubb-
Organisasjonen Voksne for barn Parat Seniornett Stafo **Populus - studieforbundet folkeopplysning**
arneleire Den internasjonale kampanjen for iranske kvinners rettigheter i Norge Den irakiske kurdiske
rneforbund Dyrebeskyttelsen Norge Elevorganisasjonen Europeisk Ungdom Familieklubbene i Norge
nalen Fremtiden i Våre Hender Helselag til Nepal Hyperion Håndverksted for barn og unge Interesse-
asjonale Sosialister IOGT-J Norge IOGT Norge Juvente Komiteen for et fritt Irak Kvinnefronten Kvinne-
et Teatrets Venner Latin-Amerikagruppene i Norge LEVE Landsforeningen for etterlatte ved selvmord
førernes Avholdsforbunds Ungdomsforbund Nei til EU Norges Fredslag Norges Fredsråd Norges Kom-
bund Norsk Esperantoforbund Norsk Forbund for Utviklingshemmede Norsk Forening for Integrativ
Frilynt Ungdomsforbund Norsk Psykodrama Institutt Palestinakomiteen i Norge Parsamtalenettverket
ork of Norway Ungdom mot EU Ungdom mot Narkotika Utviklingsfondet - Spire Wikimadia Norge
og Helse Natur og Ungdom Norges Birøkerlag Norges Fritids- og Småfiskerforbund Norges Jeger- og
d Norges speiderforbund Norsk Bonde- og Småbrukarlag Norsk Botanisk Forening Norsk Kennel Klub
Libérale Studentforbund Norges Unge Venstre Norges Venstrekvinnelag Venstres Hovedorganisasjon

VOFO

VOKSENOPPLÆRINGSFORBUNDET
STUDIEFORBUNDENES INTERESSEORGANISASJON